

כנגד מלך רב, זה המלך העליון של הכל, קדש הקדשים, שהרי משם בא כל האור וכל הברכות וכל השמחה של הכל, שהרי משם כל הפנים מאירות, ובית המקדש מתברך משם, וכשהיא מתברכת, משם יוצאות ברכות לכל העולם, שהרי משם כל העולם מתברך.

רבי יהודה ורבי יוסי נפגשו לכפר חנן. בעודם יושבים בבית מלונם, בא איש אחד, ומשא של חמור לפניו, ונכנס לבית. בין כף אמר רבי יהודה לרבי יוסי, הנה שנינו שדוד המלך היה מתנמנם כמו סוס ושנתו מועטת, איך היה קם בחצות הלילה, השעור הזה הוא קטן, ולא היה מתעורר אפילו בשליש הלילה?

אמר לו, בשעה שנכנס הלילה, היה יושב עם כל גדולי ביתו ודן את הדין ועוסק בדברי תורה, ואחר כף היה ישן שנתו עד חצות הלילה, וקם בחצות הלילה ומתעורר, ומשתדל בעבודת רבונו בשירים ותשבחות.

בינתיים אמר האיש ההוא, וכי הדבר הזה שאתם אומרים הוא כף? סוד הדבר יש כאן, שהנה דוד המלך חי וקם לעולם ולעולמי עולמים, ודוד המלך היה שומר כל ימיו שלא יטעם טעם מיתה, משום שהשנה אחד מששים במיתה היא, ודוד, משום מקומו שהוא חי, לא היה ישן אלא ששים נשימות, שעד ששים נשימות חסר אחת הוא חי, משם והלאה טועם אדם טעם מיתה ושולט בו הצד של רוח הטמאה.

וזוה היה שומר דוד המלך, שלא יטעם טעם של מיתה, ושולט (שלא ישלט) בו צד של רוח אחרת,

קדש הקדשים. דהא מתמן אתיא כל נהירו וכל ברכאן וכל חידו דכלא. דהא מתמן נהרין כל אנפין, ובי מקדשא אתברכא מתמן. וכד איהי מתברכא, מתמן נפקי ברכאן לכל עלמא, דהא כל עלמא מתמן אתברכא.

רבי יהודה ורבי יוסי אערעו בכפר חנן. עד דהוו יתבי בי אושפיזיהו, אתא חד בר נש וחד מטולא דחמרא קמיה ועאל בביתא. אדהכי, אמר רבי יהודה לרבי יוסי, הא תנינן, דדוד מלפא הוה מתנמנם פסוס, ושינתיה זעיר, הוה קם בפלגות ליליא. האי שעורא זעיר איהו ולא הוה אתער אפילו בתלתות ליליא.

אמר ליה, בשעתא דעאל ליליא, הוה יתיב עם כל רבירבי ביתיה ודאין דינא, ועסיק במלי דאורייתא. ולבתר הוה נאים שינתיה עד פלגות ליליא, וקם בפלגות ליליא ואתער, ואשתדל בפולחנא דמאריה, בשירין ותושבחהן.

אדהכי אמר (דף רו ע"ב) ההוא בר נש, וכי האי מלה דקאמריהו, הכי הוא. רזא דמלה הכא, דהא דוד מלפא חי וקיים לעלם ולעלמי עלמין. ודוד מלפא הוה נטיר כל יומוי דלא יטעם טעם מיתה. בגין דשינתא חד משתיין במיתה איהו. ודוד בגין דוכתיה דאיהו חי, לא הוה נאים אלא שיתין נשמי. דעד שתין נשמי חסר חד, איהו חי. מתמן ולהלאה, טעים בר נש טעמא דמותא, ושלטי ביה סטרא דרוח מסאבא.

ודא הוה נטיר דוד מלפא, דלא יטעם טעמא דמותא, ושלטי (ס"א דלא ישליט) ביה סטרא דרוחא אחרא, בגין דשתין נשמי חסר

משום שששים נשימות חסר אחת הוא הסוד של החיים שלמעלה, עד ששים נשימות שהם ששים (חסר נשמה אחת) נשימות עליונות, ואלו הסוד שלהן, שהחיים תלויים בהם, ומכאן ומטה הוא סוד המות. ועל פן דוד היה משער את שעור הלילה כדי שיתקיים בחיים, שלא ישלט בו טעם המות, וכשנחלק הלילה היה דוד עומד במקומו, משום שפאשר מתעורר חצות הלילה והפחד הקדוש מתעורר, צריך שלא ימצא את דוד קשור במקום אחר, במקום המות.

משום שפאשר נחלק הלילה והקדושה העליונה מתעוררת, ואדם שישן במסתו ולא מתעורר להשגיח בכבוד רבונו, הנה הוא נקשר בסוד המות, ונדבק למקום אחר, ועל פן דוד הפלף היה עומד להשגיח בכבוד רבונו תמיד, חי אצל חי, ולא נרדם בשנה לטעם טעם המות, ומשום כך היה מתנמנם כמו סוס, ששים נשימות, ולא בשלמות. באו רבי יהודה ורבי יוסי ונשקוהו. אמרו לו, מה שמך? אמר להם, חזקיה. אמרו לו, יישר כחך ותתחזק תורתך. ישבו. אמר רבי יהודה, הואיל והתחלת, אמר לנו מעתה סודות עליונים שאמרת.

פתח ואמר, (משלי א) ה' בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה. בא ראה, לשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ראה שלא יכול לעמד, עד שברא את התורה, משום שממנה יוצאים כל הנהגות העליונים והתחתונים, ובה עומדים עליונים ותחתונים. זהו שכתוב ה' בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה, שהרי

חד, איהו רזא דחיים דלעילא. עד שתין נשמי, דאינון שתין (ר"א ל"ג חסר חר נשמי) נשמי עלאין, ואילין רזא דלהון, דתליין בהון חיי ומכאן ולתתא, רזא דמותא הוא.

ועל דא, דוד מלכא הוה משער שעורא דליליא, בגין דיתקיים בחיים, דלא ישלוט ביה טעמא דמותא. וכד אתפליג ליליא, הוה דוד מתקיים באתריה. בגין דכד אתער פלגו ליליא וכתרא קדישא אתער, בעא דלא לאשפחא ליה לדוד מתקשר באתר אתרא, באתר דמותא.

בגין דכד אתפליג ליליא וקדושה עלאה אתער, ובר נש דנאים בערסיה ולא אתער לאשגחא ביקרא דמאריה. הא איהו אתקשר ברזא דמותא ומתדבק באתר אתרא, ועל דא דוד מלכא הוה קאים לאשגחא ביקרא דמאריה תדיר. חי לגבי חי, ולא נאים בשינתא לטעמא דמותא. ובגין כך, הוה מתנמנם פסוס שתין נשמי, ולא בשלימו.

אתו רבי יהודה ורבי יוסי ונשקוהו, אמרו ליה, מה שמך. אמר להון, חזקיה. אמרו ליה, יתיישר חילך ויתתקף אורייתך. יתיבו. אמר רבי יהודה, הואיל ושרית, אימא לן מהני רזין עלאין דקאמרת.

פתח ואמר, (משלי א) ה' בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה. תא חזי, פד ברא קדשא בריך הוא עלמא, חמא דלא יכיל לאתקיימא, עד דברא אורייתא. בגין דמנה נפקין כל נמוסין עלאין ותתאין, ובה קיימי עלאי ותתאי. הדא הוא דכתיב, ה' בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה. דהא בחכמה קיימין כל